

Nærings-ph.d.
Universitetet i Bergen
Februar, 2011

Hva er nærings-ph.d?

- En ordning der NFR gir støtte til en bedrift som har en ansatt som ønsker å ta en doktorgrad
- Startet i 2008 som en pilotordning - finansieres av NHD og KD
- Hva er intensjonene bak ordningen?
  - Øke forskningsaktiviteten i norske bedrifter
  - Bidra til å øke kunnskapsintensiteten i næringslivet
  - Styrke samspillet mellom næringsliv og akademia
  - Gi bedrifter muligheten til å styrke forskningskompetansen uten å være med i et større prosjekt

Kjennetegn ved ordningen

Bedriften

- er søker og mottaker av midler
- må ha personell og andre ressurser avsatt til egen FoU
- må ha et forpliktende samarbeid med en gradsgivende institusjon
- må dokumentere relevans for virksomheten

Stipendiaten

- er ansatt i bedriften
- fordeler sin tid mellom bedrift og gradsgivende institusjon
- skal ha veileder både fra gradsgivende institusjon og bedrift

Tildeling av midler

- gis med forbehold om opptak til organisert doktorgradsstudium
- gis for en periode på tre år (også mulig med fire år)

- Ingen tematiske, fag- eller bransjemessige begrensninger
- Rask saksbehandling i Forskningsrådet (2-4 uker, avhengig av pågang)
- 69 stipendiater så langt (12 under revidering, totalt litt over 81)

- Hvor mye kan man få i støtte?
  - Inntil 50% av stipendiatsats for 3 år (p.t maks støtte 425 000 i 2011). Offentlig støtte kan ikke overstige 50 % av samlede prosjektkostnader
  - Ekstra støtte til laboratorieforsøk for SMB
    - inntil 50 %, maks 200 000 per år)
    - Må beskrives i søknaden, man kan normalt ikke søke om dette underveis i prosjektet
  - Utenlandsstipend (søkes i egen søknad)

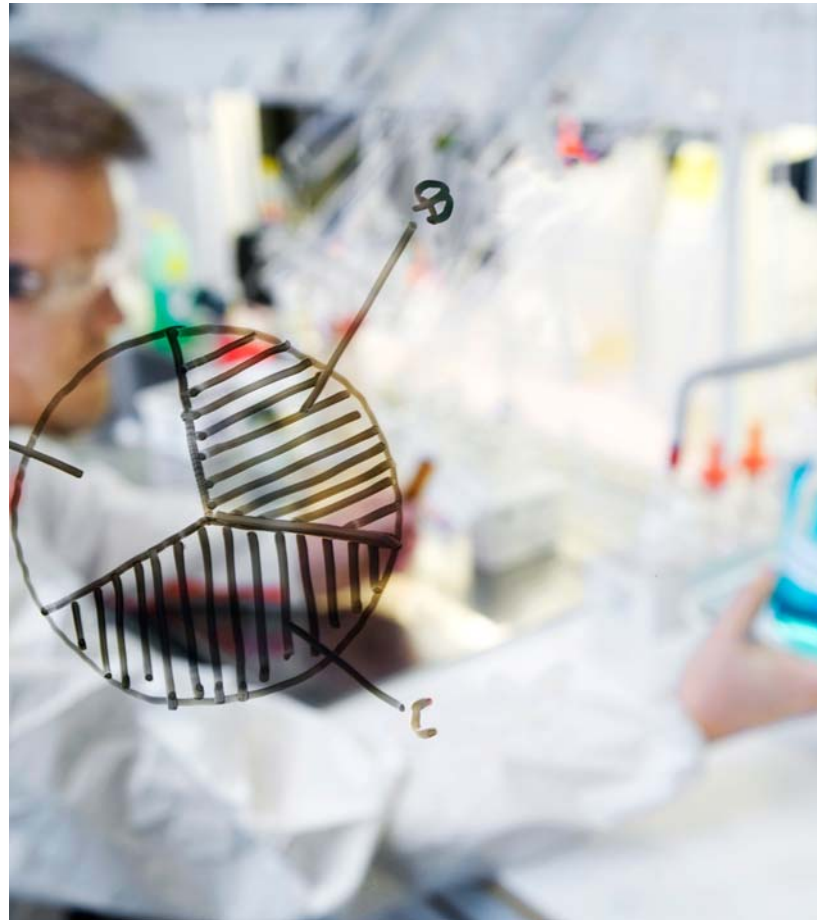
Ting som må avklares før søknad...

- Opptak til ordinært organisert doktorgradsprogram
- Avtale mellom gradsgivende institusjon og bedrift
  - Organisering av ph.d-studiet – minst ett år på hvert sted
  - IPR og publisering – rettigheter til resultatene
  - Veiledning – veileder fra både bedrift og gradsgivende inst.
- Avtale mellom stipendiat og bedrift
  - Arbeidsforhold i ph.d. perioden
  - Opphold v/gradsgivende institusjon
  - Evt. utenlandsopphold

Skaffe informasjon og søke

- En søknad skal leveres gjennom Forskningsrådets e-søknadssystem
  - Annen prosjektstøtte – en bred kategori, ikke spesielt tilpasset nærings-ph.d.
- I utlysningen finner man overordnede føringer og kriterier for programmet
- Ofte stilte spørsmål og veiledning til søknadsskjemaet
- Mal for prosjektbeskrivelse
- Punkter som må inkluderes i samarbeidsavtalen
- Snakke med andre?

Hvorfor er dette en god ordning?

Bedrifter trenger NY kunnskap!

" I'll be happy to give you innovative thinking.
What are the guidelines?"

Bedrifter

- Bedriften får mulighet til å bygge langsiktig forskningskompetanse for forskningsbasert innovasjon, men de slipper å ta hele regningen selv
- Tettere kontakt med sterke forskningsmiljøer
- Bygging av kompetanse gir grunnlag for forskningsbasert innovasjon og økt konkurransedyktighet

Akademia + næringsliv = sant!

Akademia

- Akademia og næringsliv får mulighet til å knytte tettere kontakt gjennom konkret samarbeid
- Gjennomføring av doktorgrad med ekstern finansiering
- Stimulerende og utviklende for akademia og arbeide næringsrelevant forskning

I nærings-ph.d-ordningen utdanner vi
"tospråkelige" kandidater !

Kandidaten

- Kandidaten får mulighet til å gjennomføre en doktorgrad innen et felt av stor personlig interesse
- Doktorgraden gjennomføres innenfor en næringslivsramme, og kandidaten får god kjennskap til begge verdener
- Kandidaten opparbeider seg unik kompetanse

Hva er utfordringene?

- Bedriften må ha noe ressurser – må investere i kunnskap.
  - Arbeidet må være relevant for bedriftens virksomhet og bedriften må ha personell og ressurser avsatt til FoU
  - Må gå tidlig i dialog med universitetet, prosessen tar ofte lenger tid enn man tror
- Universitet og bedrift må komme frem til en forpliktende samarbeidsavtale som blant annet avklarer rettigheter til resultater. Kandidaten må tas opp til doktorgradsprogrammet.
- Kandidaten må balansere. Skal oppholde seg i bedriften, men dedikere tiden til doktorgradsarbeidet

Noen spørsmål som ofte kommer opp...

- *Rettigheter/IPR*
  - Ingen føringer i ordningen som tilsier at rettighetene skal gå til bedriften, men sier at dette er en sak det er opptil partene å komme til enighet om.
  - Det er et krav i ordningen at kandidaten skal være ansatt i bedriften og det er et eget lovverk som kommer til anvendelse dersom ikke noe annet er avtalt gjennom en egen samarbeidsavtale, jfr arbeidstakeroppfinnelsesloven.
  - Prosjekter løser dette på ulikt vis. Noen tar utgangspunkt i standardavtalen til universitetet mens noen setter opp egne kontrakter. Dog er det vanlig at bedriften får rett til kommersiell utnyttelse, men at universitetet får rett til fri bruk av resultatene til forskning og undervisning.

Økonomi

- I et Nærings-ph.d-prosjekt må bedriften og universitetet komme til enighet om hva som ev. skal betales til universitetet for kontorplass og eventuelt for veiledning. Kandidaten skal tilbringe minst ett år ved universitetet og minst ett år i bedriften, ikke nødvendigvis sammenhengende
- Kostnadene for dette skal tas inn i det budsjettet som bedriften setter opp i søknaden, under posten "Innkjøp av FoU-tjenster". Nærings-ph.d.-øremerker ikke midlene til enkelte kostnadsposter, men utmåler støtte på grunnlag av totalbudsjettet. Ordningen har to begrensninger: det gis aldri støtte som overstiger 50% av prosjektkostnadene og støtten er oppad begrenset til halvparten av stipendsatsen, i 2011 betyr dette maksimalt 425 000 kroner.
- Når det gjelder kostnader som oppgis under posten "innkjøp av FoU-tjenester", er det store variasjoner fra prosjekt til prosjekt, både for prosjekter ved samme universitet og ved ulike universiteter.

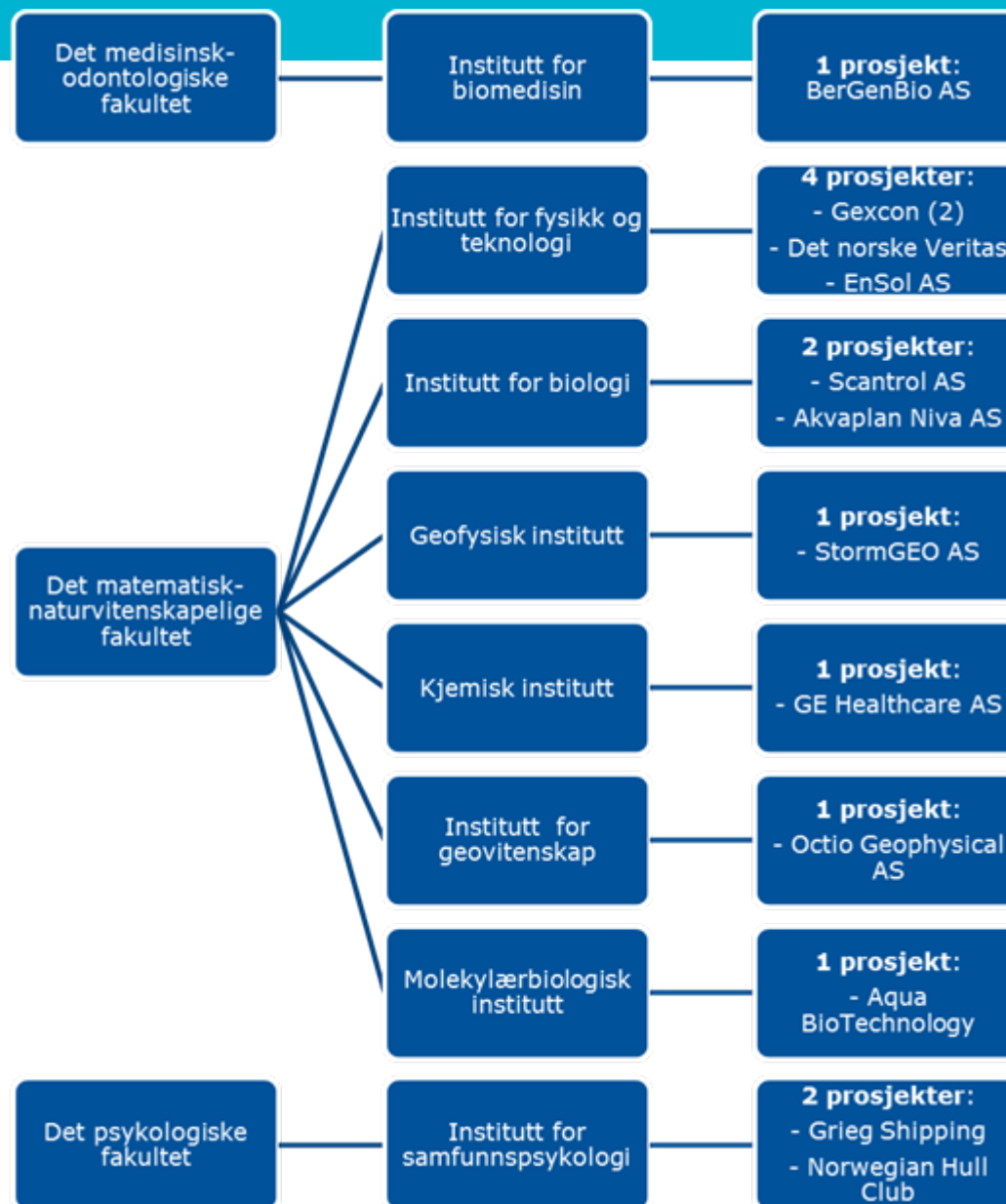

Kvalitet

- Kandidater som finansieres av Nærings-ph.d-ordningen må tas opp til organisert doktorgradsprogram på vanlig måte.
- Universitetet er ansvarlig for ph.d. - utdanningen og dens kvalitet, og har forskrift og avtale som skal fylles ut ved opptak til ph.d.program.
- Det er opptil universitetene å godkjenne både opptak til doktorgradsprogram og biveileder i bedriften.
- Utvikling av kandidatens forskningsprosjekt må skje i tett samarbeid mellom bedrift og universitet.
- Et nærings-ph.d-prosjekt skal ha en fagperson fra både bedriften og universitetet inn i prosjektet, samtidig er det viktig at universitetet kan følge sine krav til kvalitet.
- Dersom bedriften ikke har veilederkompetanse som godkjennes av universitetet, kan de samarbeide med et forskningsinstitutt eller med en annen bedrift i sitt nettverk som har denne type kompetanse og ev. kjøpe inn en slik tjeneste.

Nærings-ph.d.-prosjekter ved UiB

- 13 prosjekter så langt, fordelt på 3 fakulteter og 8 institutter
  - 1 prosjekt kom i gang i 2008, 2 prosjekter i 2009, og 10 prosjekter så langt i 2010
- 2 prosjekter under revidering med Universitetet i Bergen som gradsgivende institusjon:
  - BerGenBio AS
  - Skretting Aquaculture Research Centre AS

Se våre nettsider for mer informasjon og lenke til vår utlysning

www.forskningsradet.no/naeringsphd

Forskningsrådet

Nærings-ph.d (NAERINGSPHD) English

Forsiden

- Om programmet
- Ofte stilte spørsmål
- Kontaktpersoner
- Prosjektarkiv
- Nyheter
- Møt våre kandidater
- Kalender
- Sentrale dokumenter
- Presseklipp

Nærings-ph.d. er en treårig utdanning der kandidatene tar en ordinær doktorgrad. Stipendiatene er ansatt i en bedrift, og problemstillingen som kandidaten arbeider med i sin forskning, har klar relevans for bedriften.

Nyheter

Fortsetter som før tross kutt
 Bevilgningene til nærings-ph.d. kuttes med i overkant av 23 millioner i forslag til statsbudsjett 2011, men det er fortsatt midler til å starte nye prosjekter.

Forskning i statsbudsjettet for 2011: - Regjeringen griper ikke muligheten
 Norge taper muligheter når Regjeringen ikke velger å investere mer i forskning enn den gjør i budsjettforslaget for 2011.

Ny artikkelserie om bedrifter med Nærings-ph.d.
 I en ny artikkelserie retter Nærings-ph.d.-ordningen fokuset mot bedriftene og kandidatene som er i gang med sine prosjekter. Prosjektene som har fått støtte gjennom ordningen, har blitt invitert til å skrive litt om prosjektet og kandidaten. Resultatet av dette vil i tiden fremover bli presentert på nettsidene og i

Utlysninger

- Løpende Utllysning av utenlandsstipend for Nærings-ph.d.
- Løpende Utllysning av støtte til bedrifter med ansatte som ønsker å ta doktorgrad
- Alle utlysninger fra Forskningsrådet

Dokumenter

- Faktaark om Nærings-ph.d. (PDF-1 104.9 KB)
- Mal for prosjektbeskrivelse (Word-78 KB)
- Om samarbeidsavtale (PDF-7 KB)
- Utredning av en ordning for nærings-ph.d. (PDF-99.6 KB)

Kontaktpersoner

- Annette Linda Vestlund
- Lise Våland Sund
- Ingeborg Guldal

Lenker

- Den danske ErhvervsPhD-ordningen
- Nærings- og handelsdepartementet
- Kunnskapsdepartementet